

Historie místa a přehled akcí

1940 - 1945

Nedaleko Kunštátu bylo v letech 1940-1950 internační středisko, ve kterém byli shromažďováni lidé nepohodlní tehdejšími režimy. V letech 1940-42 místo sloužilo jako Kárný pracovní tábor. Od srpna 1942 do prosince 1943 byl objekt veden jako Cikánský tábor, ve kterém byli soustřeďováni Romové před transportem do Osvětimi. Stejný účel měl i podobný tábor v Letech u Písku. Tábořem v Kunštátu prošlo 1396 osob, ze kterých v táboře zemřelo 207 mužů, žen a dětí. V roce 1944 pobývali v táboře vězni kárného pracovního tábora. Před koncem války se v areálu cvičili příslušníci wehrmachtu. V květnu a červnu 1945 v areálu pobývali vojáci rumunské armády. V létě 1945 sloužil objekt jako lazaret Rudé armády.

1948 - 1995

Po komunistickém puči sloužil objekt jako tábor nucené práce. Později se zařízení v Hodoníně využívalo jako rekreační středisko. Areál později sloužil jako rekreační zařízení ROH Maloměřických cementáren Brno pro účely rekreace dětí zaměstnanců. Byla postavena řada nových budov na místo původních. Začátkem 80. let byl vybudován vyhřívaný venkovní bazén. Po listopadu 1989 došlo k privatizaci objektu. Po letech vzniklo na půdorysu bývalého koncentračního tábora *rekreační středisko Žalov*. V areálu bylo koupaliště, restaurace a možnost celoročního ubytování v chatkách. V roce 1995 začíná, MRK pietní akty pořádat i k památce tzv. cikánského tábora v Hodoníně u K., a to ve spolupráci s tehdejší starostou obce Hodonín, panem Miroslavem Plíhalem. Tradice pietních aktů na místě byla založena a v roce 1997 již MRK na Žalově odhaluje památník – kovový kříž s romskými symboly z dílny romského kamenosochaře Eduarda Oláha, o rok později MRK, umísťuje pamětní desku na hřbitov v sousedních Černovicích, tentokrát z dílny nevidomé romské sochařky Boženy Vavrekové (Přibylkové). Zároveň již v této době MRK, usiluje o pietní řešení celého areálu bývalého tábora, v němž v té době funguje rekreační zařízení.

2009 - 2017

Počátek února 2009 se ministr pro lidská práva M. Kocáb předběžně dohodl se stávající majitelkou areálu Alenou Vojtovou, na jeho odkoupení státem. Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského bylo pověřeno vybudováním Památníku romského holocaustu v Hodoníně u Kunštátu rozhodnutím vlády ČR č. 158 z 2. března 2011 o změně usnesení vlády ze dne 4. května 2009 č. 589 k úpravě pietních míst v Letech u Písku a v Hodoníně u Kunštátu. V roce 2016 se podařilo dokončit stavební práce v areálu Památníku a v roce 2017 dlouhodobé odborné činnosti týkající se vybudování expozice pro veřejnost a upravit areál tak, aby návštěvník poznal vzhled původního sběrného tábora pro romské vězně z let 1942-1943. Expozice nebyla dokončena. V prosinci roku 2017 došlo ke změně provozovatele a dne 4. 12. 2017 došlo k podepsání smlouvy mezi Národním pedagogickým muzeem a knihovnou J. A. Komenského a Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových o převodu majetku státu – areálu Památník Hodonín u Kunštátu na Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových (ÚZSVM). Od ledna 2018 se stává provozovatelem památníku Muzeum romské kultury.

**PROGRAM UDÁLOSTÍ SPOJENÝCH S PŘEVZETÍM PAMÁTNÍKŮ A PIETOU ZA
OBĚTI ROMSKÉHO HOLOKAUSTU PRO ROK 2018**

7.3. 14.00 Muzeum romské kultury, Bratislavská 67, Brno	Pietní akt – připomínka prvního hromadného transportu moravských Romů z Brna do koncentračního tábora Auschwitz II.-Birkenau	K akci bude zaslána samostatná TZ
13.5 Lety u Písku	Pietní akt – připomínka památky obětí tzv. cikánského tábora v Letech u Písku	K akci bude zaslána samostatná TZ
19.8. Hodonín u Kunštátu	Pietní akt – připomínka velkého transportu Romů z tzv. cikánského tábora v Hodoníně u Kunštátu do koncentračního tábora Auschwitz II.-Birkenau	K akci bude zaslána samostatná TZ